

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор ЗВО

Вінницького національного медичного
університету ім. М.І. Пирогова,

д.мед.на. професор

Вікторія ПЕТРУШЕНКО

«21» 04 2026 р.

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації Застрижної Марти Львівни на тему: «Експериментальне
дослідження флеботропної дії екстракту трави *Saponaria officinalis L.*»,**

що представлена на здобуття ступеня доктора філософії

з галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

за спеціальністю 222 «Медицина»

Комісія створена на засіданні кафедри фармакології, протокол № 8 від 16.04.2026 р. у складі: Назарчук Олександр Адамович, доктор медичних наук, професор, проректор ЗВО з науково-педагогічної роботи та післядипломної освіти, штатний співробітник ВНМУ ім. М.І. Пирогова (голова) та рецензент – Гребенюк Дмитро Ігорович – кандидат медичних наук, доцент, учений секретар університету, штатний співробітник ВНМУ ім. М.І. Пирогова, проаналізувала результати виконання здобувачем ступеня доктора філософії, аспіранткою кафедри фармакології ВНМУ ім. М.І. Пирогова **Застрижною Мартою Львівною** освітньо-наукової програми, індивідуального плану наукових досліджень, ознайомила з текстом дисертації та опублікованими науковими статтями та тезами за темою дисертації, висновками комітету з біоетики Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова (протокол № 1 від 3 січня 2024 р., протокол №1 від 7 січня 2026 р.), а також заслухала доповідь здобувача у вигляді публічної презентації дисертаційної роботи на

розширеному засіданні кафедри фармакології та відповіді здобувача на запитання учасників наукового зібрання.

Актуальність обраної теми дисертації.

За даними статистики, значна частка населення світу має порушення гемостазу та схильність до тромбоемболічних ускладнень. В Україні близько 20 % населення мають діагностовану ХВН і отримують лікування у спеціалізованих закладах, тоді як 75–85 % пацієнтів із порушенням венозного кровообігу спостерігаються у непрофільних відділеннях. Частота розвитку ТГВ у травматологічних та ортопедичних відділеннях сягає 80 %, а ТЕЛА є причиною смерті у 24 % померлих травматологічних хворих.

З огляду на високу поширеність ХВН, її асимптомний перебіг та ризик тяжких ускладнень, важливим є залучення лікарів різних спеціальностей до ранньої діагностики та лікування. Основу терапії становлять консервативні методи — компресійна терапія та фармакотерапія із застосуванням флебопротекторів, антикоагулянтів і протизапальних лікарських засобів.

Сучасні клінічні рекомендації передбачають комплексний підхід до лікування венозної патології, провідне місце в якому займають флебопротектори, зокрема препарати рослинного походження. Патогенетичні особливості венозних захворювань зумовлюють необхідність застосування засобів із полімодальною фармакологічною дією — венотонічною, антиоксидантною, протизапальною та репаративною. Попри наявність ефективних препаратів, питання профілактичного застосування флебопротекторів у осіб із ризиком розвитку ХВН залишається недостатньо реалізованим, хоча доведено, що така стратегія може знижувати ризик тромботичних ускладнень.

Соціально-економічні умови в Україні обумовлюють доцільність створення вітчизняних флебопротекторних засобів на основі лікарської рослинної сировини, що мають доступну сировинну базу та технологічну відпрацьованість виробництва. Це дозволить розширити асортимент ефективних і доступних лікарських засобів для лікування ХВН.

Перспективним джерелом біологічно активних речовин є екстракт трави мильнянки лікарської (*Saponaria officinalis* L.). За даними фармакогностичних досліджень, він містить тритерпенові сапоніни (близько 4 %), гідроксикоричні кислоти (7,36 %) та флавоноїди (15,8 %), що можуть зумовлювати венотонічну, антикоагулянтну, антиоксидантну та мембранопротекторну дію.

Тому, дисертаційне дослідження Застрижної Марти Львівни на тему: - «Експериментальне дослідження флеботропної дії екстракту трави *Saponaria officinalis* L» є беззаперечно актуальним та важливим для медицини та фармакології, як в теоретичному, так і в практичному плані.

Наукова обґрунтованість отриманих результатів, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації та відповідності темі дисертації.

У процесі виконання дисертаційної роботи автором самостійно проведено патентний пошук та здійснено критичний аналіз наукових літературних джерел за темою дослідження. За участю наукового керівника сформульовано мету та завдання роботи, визначено дизайн і етапи дослідження.

Застрижна М.Л. опанувала та застосувала комплекс експериментальних методів, зокрема моделювання карагенінового та зимозанового набряків, відтворення спонтанного гемолізу еритроцитів за Ягером, моделювання експериментального тромбофлебіту у кролів, гострого венозного застою у хвості щурів, а також модель лінійних різаних ран. Проведено оцінку впливу досліджуваного екстракту на динаміку гематологічних, біохімічних, гістологічних і мікробіологічних показників. За безпосередньої участі автора виконано біохімічні, мікробіологічні та гістологічні дослідження.

Автором особисто здійснено статистичну обробку отриманих даних, їх аналіз та інтерпретацію, підготовлено таблиці й рисунки, написано основні розділи дисертації. У співпраці з науковими керівниками проведено узагальнення результатів та сформульовано висновки.

Запозичення ідей або результатів інших авторів без відповідного посилання

відсутні.

Аналіз первинної документації та використаних методів дослідження, а також застосування ліцензованого статистичного програмного забезпечення підтверджують достовірність отриманих результатів і встановлених міжгрупових відмінностей.

Основні положення та висновки дисертаційної роботи узгоджуються з поставленою метою і завданнями, ґрунтуються на власних результатах дослідження та підтверджені їх порівняльним аналізом із даними літератури.

Новизна отриманих результатів дослідження не викликає сумніву.

Вперше експериментально обґрунтовано доцільність застосування густого екстракту трави *Saponaria officinalis* L. для фармакотерапії венозних патологій.

Отримано нові дані щодо його оптимального дозування: у діапазоні 5–50 мг/кг на моделі спонтанного гемолізу еритроцитів за Ягером встановлено чітку дозозалежну мембраностабілізуючу дію з визначенням ефективних доз 10 та 20 мг/кг, співставних із токоферолу ацетатом. У моделях запалення різного генезу (карагенін, зимозан) оптимальною за протизапальною активністю визначено дозу 20 мг/кг.

Встановлено відсутність токсичної дії екстракту при внутрішньошлунковому та внутрішньоочеревинному введенні у дозі 5000 мг/кг, що дозволяє віднести його до V класу токсичності.

Набуло подальшого розвитку вивчення флебопротекторних властивостей рослинних засобів: показано, що екстракт у дозі 20 мг/кг за умов експериментального тромбофлебіту достовірно зменшує розміри тромбу та площу крововиливу (у 1,5–148 разів; $p < 0,01$), перевищуючи ефект препарату порівняння. Виявлено виражену антиоксидантну дію (зниження ПОЛ у 2,9 рази; $p < 0,05$) з нормалізацією показників АОС та зменшенням цитолітичних процесів; гістологічно підтверджено відновлення структури венозної стінки.

Підтверджено венотонізуючу активність екстракту на моделі венозного застою у щурів: у дозі 20 мг/кг він достовірно перевищував

ефективність препарату порівняння у ключові часові точки та нормалізував показники судинно-тромбоцитарного гемостазу.

Встановлено виражену репаративну дію екстракту (40,1%), що перевищує ефекти препаратів порівняння ($p < 0,001$).

Доведено антимікробну активність щодо полірезистентних штамів мікроорганізмів: найвищу чутливість виявлено у *Staphylococcus aureus* (МІК $17,64 \pm 1,85$ – $25,16 \pm 2,19$ мг/мл; МЦК $22,56 \pm 2,29$ – $36,64 \pm 2,95$ мг/мл), тоді як для *Pseudomonas aeruginosa* бактерицидна концентрація не досягнута.

Узагальнено, що досліджуваний екстракт характеризується полімодальною флебопротекторною дією, яка поєднує венотонізуючі, антиоксидантні, протизапальні, мембраностабілізуювальні, антикоагулянтні та репаративні ефекти.

За матеріалами дисертації опубліковано 14 наукових праць. Серед них 5 статей опубліковано в наукових фахових журналах України, з яких 1 входить до міжнародної наукометричної бази Scopus (Q4). Вийшов 1 патент України на корисну модель, а також 8 тез доповідей на вітчизняних та зарубіжних наукових форумах.

В опублікованих працях дисертантом повністю викладені отримані результати та висвітлені основні положення дисертації.

Публікації за темою дисертації з особистим внеском здобувача:

- наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Цубанова, Н.А., Волощук, Н.І. Застрижна, М.Л. (2024). Флебопротекторна дія екстракту трави *Saponaria officinalis* за умов експериментального веностазу. *Вісник Вінницького національного медичного університету*. 28(1), 29–34. [https://doi.org/10.31393/reports-vnmedical-2024-28\(1\)-05](https://doi.org/10.31393/reports-vnmedical-2024-28(1)-05) (Фахове видання України категорії Б) (Дисертантці належить аналіз літературних джерел, виконання експериментів, аналізі результатів і формулюванні висновків)

2. Цубанова, Н.А., Волощук, Н.І., **Застрижна, М.Л.** (2024). Дослідження флебопротекторної дії екстракту трави *Saponaria officinalis* за умов експериментального тромбофлебіту. *Фармакологія та лікарська токсикологія*, 18(2), 144–153. <https://doi.org/10.33250/18.02.144> (Фахове видання України категорії Б). **(Дисертантці належить постановка експерименту, обробка та опис одержаних даних, підготовка статті до друку)**

3. Tsubanova, N.A., Voloshchuk, N.I., **Zastryzhna, M.L.** (2025). Study of the effect of *Saponaria officinalis* herb extract on histological changes in the marginal vein of the ear under conditions of experimental thrombophlebitis. *Reports of Morphology*, 31(1), 12–21. [https://doi.org/10.31393/morphology-journal-2025-31\(1\)-02](https://doi.org/10.31393/morphology-journal-2025-31(1)-02) (Фахове видання України. Видання включено до міжнародної наукометричної бази Scopus, Q4) **(Дисертанткою виконані експериментальні дослідження, участь в підготовці гістологічних досліджень, оцінка та написання оригінального проекту, візуалізація даних, ресурси, програмне забезпечення)**

4. **Застрижна, М.Л.**, Римша, О.В., Багнюк, Н.А., Волощук, Н.І., Цубанова, Н.А. (2025). Дослідження протимікробних властивостей екстракту *Saponaria Officinalis* щодо музейних і клінічних штамів *S. aureus* and *E. coli*. *Перспективи та інновації науки (Серія “Педагогіки”, серія “Психології”, серія “Медицини”)*, 10(56), 2543–2558. [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-10\(56\)-2543-2558](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-10(56)-2543-2558) (Фахове видання України категорії Б) **(Дисертантці належить аналіз літературних джерел, участь у виконання експериментальних досліджень, участь в аналізі результатів і формулюванні висновків, підготовка статті до друку)**

5. Цубанова, Н.А., Волощук, Н.І., **Застрижна, М.Л.** (2026). Дослідження антиексудативної дії екстракту трави *Saponaria officinalis* I за умов запалення різного генезу. *Перспективи та інновації науки (Серія “Педагогіки”, серія “Психології”, серія “Медицини”)*, 1(59), 2816–2824. [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-1\(59\)-2816-2824](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-1(59)-2816-2824) (Фахове видання України категорії Б) **(Дисертантка здійснювала аналіз літературних джерел,**

виконання експериментів, статистичну обробку отриманих даних, оформлення статті)

- наукові праці, які додатково відображають наукові результати дисертації:

6. Патент на корисну модель №156506 Україна, МПК А61К36/36, А61К31/045. *Спосіб одержання фармакологічно активної субстанції з мембраностабілізуювальною дією* / Марчишин, С.М., Застрижна, М.Л., Цубанова, Н.А., Козир, Г.Р., Волощук, Н.І., Слободянюк, Л.В., Кравчук, Л.О., Міц, І.Р. заявник та патентовласник Тернопільський національний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України. - № u 202305985; заявл. 11.12.2023; опубл. 03.07.2024, Бюл. № 27/2024. <https://sis.nipo.gov.ua/uk/search/detail/1807454/> (Дисертатка приймала участь у виконанні фармакологічних досліджень та оформленні рукопису патенту).

- наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

7. Цубанова Н.А., Застрижна М.Л. (2022). Антиоксидантна активність як основа фармакологічної дії рослинних лікарських засобів для нормалізації метаболічних порушень. *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Фітофармакологія нирок, печінки та обміну речовин»*, Харків, 19-20 травня 2022 р. (с. 84-85). Харків: НФаУ. (Здобувачка особисто провела експериментальну частину, аналіз літературних джерел та оформила тези)

8. Цубанова Н.А., Застрижна М.Л. (2022). Застосування трави *Saponaria officinalis* L у медичній практиці. *Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Хімія природних сполук»*, Тернопіль, 27-28 жовтня 2022 р. (с. 74-75). Тернопіль: ТНМУ. (Здобувачка особисто опрацювала джерела літератури та оформила тези)

9. Застрижна М.Л. (2023). Вивчення антиексудативної дії екстракту трави *Saponaria officinalis* L за умов зимозанового набряку. *Матеріали XX наукової конференції студентів та молодих учених «Перший крок в науку –*

2023», Вінниця, 21-22 квітня 2023 р. (с. 600-601). Вінниця: ВНМУ ім. М.І. Пирогова.

10. Цубанова Н.А., Волощук Н.І., **Застрижна М.Л.** (2023). Вивчення протизапальної активності екстракту трави *Saponaria officinalis* L. *Матеріали науково-практичної internet-конференції «Актуальні питання клінічної фармакології та клінічної фармації»*, Харків. 25-26 жовтня 2023 р. (с. 209). Харків: НФаУ. **(Здобувачка особисто провела експериментальну частину, аналіз літературних джерел та оформила тези)**

11. Цубанова Н.А., Волощук Н.І., **Застрижна М.Л.** (2024). Дослідження впливу екстракту трави *Saponaria officinalis* на показники згортання крові. *Матеріали Всеукраїнської науково-практична конференція «Сучасна фармація: реалії сьогодення та перспективи розвитку»*, Одеса, 9-12 квітня 2024 р. (с. 266-267). Одеса. **(Здобувачка особисто провела експериментальну частину, аналіз літературних джерел та оформила тези)**

12. Цубанова Н.А., Волощук Н.І., **Застрижна М.Л.** (2024). Вивчення репаративної дії екстракту трави *Saponaria officinalis*. *Матеріали науково-практичної internet-конференції «Актуальні питання клінічної фармакології та клінічної фармації»*, Харків, 29-30 жовтня 2024 р. (с. 277). Харків: НФаУ. **(Здобувачка особисто опрацювала наукову літературу, приймала участь в експериментальній частині)**

13. **Zastryzhna M.L.** (2024). Effect of *Saponaria officinalis* extract on coagulation hemostasis under experimental thrombophlebitis. *Proceedings of IV Intern. scientific conf. "Scientific Research: Modern Challenges and Future Prospects"*. Munich, 18-20 November 2024. (pp. 67-68). Munich.

14. Цубанова Н.А., Волощук Н.І., **Застрижна М.Л.** (2025). Вивчення антимікробної дії екстракту трави мильнянки лікарської. *Матеріали науково-практичної internet-конференції «Актуальні питання клінічної фармакології та клінічної фармації»*, Харків, 28 жовтня 2025 р. (с. 279-280). Харків: НФаУ. **(Здобувачка особисто приймала участь в експериментальній частині роботи та оформленні тез)**

Теоретичне та практичне значення результатів дослідження.

Отримані дані розширюють сучасні уявлення про фармакологічну корекцію хронічної венозної недостатності та обґрунтуванні ролі рослинних флеботропних засобів у впливі на основні патогенетичні ланки її розвитку. У роботі поглиблено уявлення про механізми реалізації мембраностабілізуючої, протизапальної, антиоксидантної, венотонізуючої та репаративної дії біологічно активних речовин екстракту трави *Saponaria officinalis* L., що формує підґрунтя для подальших досліджень у цьому напрямку.

Теоретично обґрунтовано та експериментально доведено доцільність застосування екстракту трави *Saponaria officinalis* L. для корекції порушень венозного кровообігу, гемостазу та репаративних процесів з метою підвищення ефективності фармакотерапії хронічної венозної недостатності.

За матеріалами дисертації отримано патент України на корисну модель № 156506 від 03.07.2024 р. «Спосіб одержання фармакологічно активної субстанції з мембраностабілізуючою дією».

Результати доклінічного вивчення нового екстракту, який одержано з трави *Saponaria officinalis* L. упроваджено у науково-педагогічну роботу кафедри клінічної фармації та клінічної фармакології Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова; кафедри клінічної медицини ННЦ «Інститут біології та медицини» Київського Національного університету ім. Тараса Шевченка; кафедри фармакології Буковинського державного медичного університету; кафедри фармакогнозії з медичною ботанікою Тернопільського національного медичного університету ім. І.Я. Горбачевського; відділення післядипломної освіти КЗВО ЛОР «Львівська медична академія імені Андрея Крупинського; у освітньо-науковий процес кафедри загальної та клінічної фармації Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова.

Отриманий екстракт розглядається як перспективна субстанція для подальшого впровадження у виробництво у складі дієтичних добавок

профілактично-лікувального спрямування при хронічній венозній недостатності.

Оцінка змісту дисертації, її завершеності в цілому.

Дисертація Застрижної Марти Львівни викладена українською мовою, побудована за класичною схемою і оформлена згідно існуючих вимог.

Дисертаційна робота викладена на 209 сторінках (основна текстова частина – 141 сторінки) і включає анотацію, вступ, огляд літератури, опис матеріалів та методів дослідження, чотири розділи власних досліджень, аналіз і узагальнення одержаних результатів, висновки, список використаних літературних джерел, що містить 237 найменувань (27 кирилицею, 210 латиницею), додатки. Робота ілюстрована 39 рисунками та 35 таблицями.

В анотаціях українською та англійською мовами представлена вирішена науково-практична задача, стисло викладені основні положення дисертаційної роботи, зазначені її наукова новизна, практичне значення та вказані ключові слова.

У **вступі** дисертації (9 сторінок) висвітлена актуальність теми, вказаний зв'язок роботи з науковою темою кафедри, сформульовані мета та завдання дослідження, означені об'єкт, предмет та методи дослідження, визначені наукова новизна та практичне значення отриманих результатів і їх впровадження в практику, вказаний особистий внесок здобувача, надані відомості щодо апробації результатів дисертації на наукових форумах та публікації дисертанта.

У **першому розділі** дисертації, викладеному на 26 сторінках, наведено аналіз сучасних літературних джерел щодо етіопатогенезу хронічної венозної недостатності, ролі порушень мікроциркуляції, запалення, оксидативного стресу та змін венозної стінки. Розглянуто сучасні підходи до фармакотерапії венозних захворювань та обґрунтовано доцільність застосування рослинних флебопротекторів, зокрема екстракту *Saponaria officinalis L.*

У **другому розділі** дисертації автором ґрунтовно викладено методикау та основні методи дослідження. Розділ складається з двох підрозділів. Комісією з

біоетики ВНМУ ім. М.І. Пирогова не було виявлено порушень морально-етичних норм при проведенні науково-дослідної роботи. Детально описано матеріали та методи дослідження, включаючи дизайн експерименту, використані моделі (карагеніновий і зимозановий набряк, спонтанний гемоліз еритроцитів, експериментальний тромбофлебіт, венозний застій, модель ран), а також фармакологічні, біохімічні, гістологічні, мікробіологічні та статистичні методи оцінки отриманих результатів. За результатами роботи автором отримано патент України UA 156506.

У **третьому розділі** дисертації, який викладений на 33 сторінках, наведено результати скринінгових досліджень, спрямованих на визначення оптимальної дози екстракту трави *Saponaria officinalis* L. та оцінку його мембраностабілізуючої і протизапальної дії. На моделі спонтанного гемолізу еритроцитів за Ягером встановлено чітку дозозалежність ефекту в діапазоні 5–50 мг/кг, що дозволило визначити найбільш ефективні дози – 10 та 20 мг/кг. Доведено, що зазначені дози за вираженістю мембраностабілізуючої активності не поступаються препарату порівняння. У дослідженнях на моделях запалення різного генезу (карагеніновий та зимозановий набряк) встановлено виражену антиексудативну дію екстракту, при цьому доза 20 мг/кг визначена як оптимальна. Окрему увагу приділено токсикологічній характеристиці екстракту: за результатами досліджень гострої токсичності встановлено його безпечність при введенні у високих дозах, що дозволяє віднести його до практично нетоксичних речовин.

Четвертий розділ викладений на 25 сторінках. У ньому представлено результати експериментального дослідження флебопротекторної дії екстракту за умов тромбофлебіту у кролів. Показано, що застосування екстракту у дозі 20 мг/кг сприяє достовірному зменшенню розміру тромбу та площі крововиливу, що свідчить про його антитромботичний ефект. Встановлено позитивний вплив екстракту на показники системи гемостазу, зокрема нормалізацію коагуляційних параметрів. Доведено його виражену антиоксидантну активність, яка проявляється зниженням інтенсивності перекисного окислення

ліпідів та відновленням показників антиоксидантної системи. Гістологічні дослідження підтвердили здатність екстракту зменшувати запальні та деструктивні зміни, сприяти тромболізу та відновленню структурної організації венозної стінки.

У п'ятому розділі (10 сторінок) досліджено вплив екстракту трави *Saponaria officinalis* L. на венозний кровообіг, систему гемостазу та репаративні процеси. На моделі експериментального венозного застою у хвості щурів встановлено виражену венотонізуючу дію екстракту, яка перевищує ефективність препарату порівняння у різні фази патологічного процесу. Показано, що екстракт сприяє нормалізації показників судинно-тромбоцитарного гемостазу та відновленню балансу між процесами згортання крові та фібринолізу. У дослідженнях репаративної активності на моделі лінійних різаних ран встановлено, що екстракт значно прискорює процеси загоєння, підвищує міцність рубця та перевищує ефективність препаратів порівняння, що свідчить про його стимулюючий вплив на регенерацію тканин.

У шостому розділі, викладеному на 22 сторінках наведено результати дослідження антимікробної активності екстракту трави *Saponaria officinalis* L. з використанням методів серійних розведень та дифузії в агар. Встановлено, що екстракт проявляє виражену активність щодо грам-позитивних мікроорганізмів, зокрема *Staphylococcus aureus*, що підтверджується значеннями мінімальної інгібуючої та бактерицидної концентрацій. Водночас щодо грам-негативних бактерій активність є менш вираженою, що вказує на селективний характер антимікробної дії. Отримані результати свідчать про перспективність використання екстракту як джерела нових протимікробних засобів рослинного походження.

У розділі аналізу та узагальнення результатів проведено систематизацію отриманих даних, їх порівняння з результатами інших дослідників та обґрунтовано механізми реалізації фармакологічної дії екстракту.

У 8 висновках в стислому вигляді узагальнено основні результати дослідження, які відповідають поставленій меті та завданням і підтверджують ефективність екстракту *Saponaria officinalis L.* як флебопротекторного засобу з полімодальною фармакологічною дією.

Дисертаційна робота є завершеним науковим дослідженням, результати якого мають теоретичне та практичне значення і можуть бути використані у подальших дослідженнях та освітньому процесі.

У списку використаних джерел наукової літератури наведено 237 найменувань, з яких 210 джерел викладені латиницею та 27 – кирилицею.

В **Додатках** дисертації наведені наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації та наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації, а також акти впровадження результатів дисертаційної роботи в науково-педагогічний процес (загалом 6 актів впровадження).

Первинна документація дисертаційної роботи представлена в повному об'ємі і повністю відповідає змісту дисертаційного дослідження. Перевірка первинної документації показала повну вірогідність усіх первинних документів. Під час перевірки узагальнених даних з фактичним матеріалом виявлена їх повна відповідність.

Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації в практиці.

Результати дисертаційного дослідження доцільно використовувати у подальших наукових розробках, спрямованих на створення нових лікарських засобів рослинного походження з флеботропною активністю та вдосконалення підходів до фармакологічної корекції хронічної венозної недостатності.

Отримані дані можуть бути застосовані у доклінічних дослідженнях для оцінки ефективності та безпеки фітопрепаратів, зокрема їх венотонізуючих, протизапальних, антиоксидантних, антикоагулянтних і репаративних властивостей.

Результати роботи слугують експериментальним підґрунтям для

подальших фармакологічних і клінічних досліджень з метою впровадження екстракту трави *Saponaria officinalis L.* у медичну практику, у тому числі при розробці лікарських засобів або дієтичних добавок для профілактики та комплексної терапії хронічної венозної недостатності.

Матеріали дисертації можуть бути використані в освітньому процесі закладів вищої медичної та фармацевтичної освіти, а також при підготовці методичних рекомендацій щодо застосування рослинних флебопротекторів.

Відсутність (наявність) порушень академічної доброчесності.

Автор не порушувала принципи академічної доброчесності при виконанні дисертаційного дослідження та написання роботи. Рукопис дисертації Застрижної Марти Львівни на тему: «Експериментальне дослідження флеботропної дії екстракту трави *Saponaria officinalis L.*» було перевірено на плагіат програмним засобом «StrikePlagiarism.com». За результатами перевірки тексту дисертації не виявлено ознак плагіату, самоплагіату, фабрикавання та фальсифікації даних. Рівень оригінальності становить 87,4 %. За перевіркою посилань комп'ютерною програмою визначено, що наявні окремі співпадіння з власними публікаціями, термінологією, посиланнями на літературу та загальноживаними фразами.

Результати обговорення презентації на засіданні кафедри (структурного підрозділу).

Обговорюючи презентацію на засіданні кафедри відмічено, що здобувачка ступеня доктора філософії володіє матеріалами дисертаційного дослідження, надає чіткі відповіді на поставлені запитання, пов'язані із дисертаційною роботою, дотримується встановлених вимог до тривалості доповіді. Представлені доповіді та презентації матеріали відповідають результатам дисертаційного дослідження.

Відповідність дисертації встановленим вимогам.

Зміст проведених досліджень їх достовірність та наукова новизна отриманих результатів, обґрунтованість висновків, основних положень і рекомендацій, теоретичне і практичне значення, висвітлення результатів роботи у періодичних наукових виданнях, структура та оформлення представленої дисертації аспірантки Застрижної Марти Львівни відповідає усім вимогам наказу МОН України №40 від 12.01.2017 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».

На момент проведення фахового семінару для апробації дисертації усі неточності усунені, зауваження враховані. Претензій до дисертантки та її роботи немає. Дисертаційна робота в повній мірі відповідає спеціальності 222 «Медицина».

ВИСНОВОК

Дисертація Застрижної Марти Львівни на тему: «Експериментальне дослідження флеботропної дії екстракту трави *Saponaria officinalis L*», що представлена на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина», є завершеною кваліфікаційною науковою працею, в якій наведені нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачкою досліджень щодо вирішення актуальної для медицини наукової задачі, яка полягала в обґрунтуванні доцільності розробки нового фітозасобу з флебопротекторною дією на основі стандартизованого екстракту трави Мильнянки лікарської (*Saponaria officinalis L*).

Під час виконання дисертаційної роботи результати мають вагомe значення для сучасної медицини та підтверджуються документами, які засвідчують проведення таких досліджень. За актуальністю, обсягом та змістом проведених досліджень, достовірністю та науковою новизною отриманих результатів, обґрунтованістю основних положень, висновків і рекомендацій, теоретичним і практичним значенням, висвітленню результатів роботи у періодичних наукових виданнях, дисертація повною мірою відповідає вимогам

Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. №44 зі змінами, і оформлена відповідно до вимог. Робота рекомендована до проведення публічного захисту з метою присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 «Медицина».

Висновок підготовлено за результатами фахового семінару, який відбувся 21 квітня 2026 року на кафедрі фармакології, за участі фахівців кафедр мікробіології, медичної та біологічної хімії, патофізіології, ендоскопічної та серцево-судинної хірургії Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова.

**Головуючий на засіданні кафедри
фармакології**

д.мед.н., проректор ЗВО
з науково-педагогічної роботи та
післядипломної освіти
ВНМУ ім. М.І. Пирогова

 професор Олександр НАЗАРЧУК

« 21 » квітня 2026 р.

